

۹-۲ روش سنجش ریسک بازار

ریسک بازار در بانک خاورمیانه برای سال ۱۳۹۵ ناشی از سه عامل شناسایی و تعریف می‌شود: ۱- تغییر ارزش سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت بانک در سهام شرکت‌های بورسی و فرا بورسی، ۲- تغییر نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات، ۳- تغییر قیمت ارزها.

سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت در تاریخ ۳۰/۱۲/۱۳۹۵ تقریباً ۰.۵۴٪ از دارایی‌های بانک را تشکیل می‌دهند و بخش عمده این سرمایه‌گذاری‌ها در سهام شرکت‌های بورسی صورت پذیرفته است. پرتفوی سهام بانک در تاریخ مذکور شامل ۴۰ سهم و به ارزش بازار معادل ۴۰۷،۴۴۶ میلیون ریال بوده است. سهام ۲۸ شرکت پذیرفته شده در بورس به ارزش بازار معادل ۳۰۳،۵۰۸ میلیون ریال (۷۴،۴۹٪ پورتنفو) و ۶ سهم در صندوق‌های به ارزش بازار معادل ۷۳،۱۸۶ میلیون ریال و ۶ سهم در شرکت‌های فرابورسی به ارزش بازار معادل ۳۰،۷۵۲ میلیون ریال (۷،۵۵٪) در فرابورس معامله می‌شوند.

ریسک تغییر نرخ ارز بانک خاورمیانه ناشی از تعهدات مربوط به اسناد اعتباری و یا حواله‌های مشتریان وارد کننده است. بانک خاورمیانه هدفمندانه موقعیت باز ارزی نگه نمی‌دارد و بلافاصله ارز مورد نیاز برای انجام تعهدات مربوط به مشتریان خود را تهیه می‌کند هر چند ممکن است در فاصله زمانی کوتاه برای تهیه ارز، موقعیت باز ارزی ایجاد شود. بانک خاورمیانه به معاملات ارزی برای بهره برداری از تغییرات احتمالی قیمت ارز ورود پیدا نمی‌کند.

برای سنجش ریسک بازار ناشی از سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت در سهام شرکتها، از مدل بازل-۳ و مدل شارپ استفاده می‌شود. طبق مدل بازل-۳ در صورت استفاده از مدل داخلی باید از روش "ارزش در خطر" استفاده کرد. مقدار ارزش در خطر باید برای افق ۱۰ روزه و درجه اعتماد ۹۹٪ محاسبه شود. همچنین باید به طور روزانه محاسبه ارزش در خطر صورت بگیرد و متوسط ۶۰ روز گذشته به دست آید. سپس ارزش در خطر متوسط ۶۰ روز قبل از روز مربوط به گزارش و ارزش در خطر در روز گزارش مقایسه و بزرگتر این دو عدد انتخاب شوند. سپس عدد ارزش در خطر در $X+3$ ضرب شود که X میتواند بین ۰ تا ۱ قرار بگیرد. با توجه به شرایط پورتنفوی مقدار $X=1$ فرض میشود. با توجه به این روش محاسبه، ضریب ریسک ۲۰۲٪ برای پورتنفوی سهام به دست آمد. مدل استاندارد بازل-۳ ضریب ریسک پورتنفوی سهام در بورس های معتبر را ۳۰۰٪ انتخاب کرده است.